

Klimaat slim Boeren op Veen: 5x win!

In het project Klimaat slim Boeren op Veen wil de landbouw laten zien hoe bodemdaling en CO₂-uitstoot in het veenweidegebied kunnen worden verminderd en waterkwaliteit, biodiversiteit en agrarisch toekomstperspectief tegelijkertijd kunnen worden verbeterd. Dat is minstens 5x win!

Samenwerkende partijen

In Klimaat slim Boeren op Veen werken de agrarische collectieven Rijn, Vecht en Venen en Rijn, Gouwe & Wiericke samen met de Hoogheemraadschappen De Stichtse Rijnlanden, Amstel Gooi en Vecht en LTO Noord regio West. Het project ontvangt financiële steun van het ministerie van LNV (klimaatvelop 2018). Ook is er aanvullende financiering aangevraagd bij provincie Zuid Holland en Utrecht (POP3).

Veenoxidatie, bodemdaling en CO₂

Inzet van de samenwerkende partijen is om op 860 ha in 3 polders in het westelijke veenweidegebied infiltratiedrains ("onderwaterdrainage") aan te leggen, waardoor er in droge tijden water uit de sloot in de veenbodem kan infiltreren. Hierdoor wordt voorkomen dat de grondwaterstand uitzakt en er zuurstof in het veen doordringt. Het resultaat daarvan is dat veenafbraak, bodemdaling en CO₂-uitstoot met de helft kan verminderen. Bijkomende voordelen zijn minder droogteschade in de zomer en minder natschade in voor- en najaar.

Waterkwaliteit, biodiversiteit en landschap

Maar daar blijft het niet bij: door minder veenafbraak komen er minder nutriënten in het oppervlaktewater terecht. Ook komen er nieuwe opties in beeld om de nutriëntenkringloop op het agrarische bedrijf verder te sluiten, waardoor de waterkwaliteit verder verbetert. De Kritieke Prestatie Indicatoren (KPI's) van de Duurzame Zuivelketen zijn daarbij de leidraad. Tenslotte investeren de boeren een eigen bijdrage van € 500,-/ha in biodiversiteitsmaatregelen, zoals natuurvriendelijke oevers en betere condities voor weidevogels. En dit alles zorgt voor agrarisch toekomstperspectief én dus ook voor toekomstperspectief voor het bij velen geliefde open "Hollandse" veenweidelandschap, met koeien in de wei.

Kennisontwikkeling

Klimaat slim Boeren op Veen levert ook een grote financiële bijdrage aan het onderzoek van het NKB naar broeikasgasemissies in het veenweidegebied. Ook wil Klimaat slim Boeren op Veen praktijkkennis ontwikkelen rond nieuwe technieken zoals klei-inmenging en natte teelten.

Bottom-up energie en het Klimaatakkoord

Klimaat slim Boeren op Veen wil nadrukkelijk aansluiten op bottom-up energie van agrariërs. Er wordt nu gestart in 3 polders: Kortrijk/Portengen, Meijepolder Laag en Polders bij de Vlist. Tegelijkertijd is ook al duidelijk dat er in veel meer polders in het westelijk veenweidegebied belangstelling en energie is. Dat is goed nieuws met het oog op de concretisering van de afspraken in het Klimaatakkoord, waarbij wordt gemikt op grootschalig introductie van bodemdaling remmende maatregelen in het veenweidegebied vanaf 2021.

Waterbeheer van de Toekomst

Tenslotte leidt grootschalige toepassing van bodemdaling remmende maatregelen tot veranderingen in het waterbeheer. Het peilbeheer en de zoetwatervraag veranderen, maar ook de rol en verantwoordelijkheden van de waterbeheerder. Klimaat slim Boeren op Veen beoogt om werkenderwijs ervaring op te doen voor het Waterbeheer van de Toekomst.

Voor meer informatie: zie <https://klimaat slimboerenopveen.nl/>